ΖΗΤΗΣΑΝ ΟΙ ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΧΘΕΣΙΝΗ 8ΩΡΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Νά μήν προσδώση νομιμοφάνεια ὁ Ἄρειος Πάγος στό Δημοψήφισμα

Πρώτη συζητήθηκε ἡ ἔνσταση τοῦ κ. Β. Γεωργούλα, δικηγόρου, κατοίκου Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἀσχολήθηκε ἀποκλειστικά μέ τήν προβολή καθαρῶς νομικῶν λόγων ἀκυρότητος τοῦ δημοψηφίσματος. Ὁ ὁμιλητής ἐπέμεινε ἰδιαίτερα ἐπί τοῦ ἀνισχύρου τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1ης Ἰουνίου, μέ τήν ὁποία καθιερώθη ἡ «προεδρική κοινοβουλευτική δημοκρατία», συνεπάχθη τό τροποποιητικό τοῦ συντάγματος ψήφισμα καί ἐτέθη ὑπό τήν κρίση τοῦ λαοῦ. Ὑπεστήριξε, ἐπικαλούμενος τήν νομική διδασκαλία καί τήν νομολογία τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὅτι ἡ ὡς ἄνω Σ. Π. ἀποτελεῖ νέα ἔκτροπή, ἡ ὁποία ὅμως ἦτο ἀνεπίτρεπτη μετά τήν θέσπιση τοῦ συντάγματος τοῦ 1968. Τό σύνταγμα αὐτό — εἶπε — ἀποτελεῖ, πρέπει νά ἀποτελῆ ἀπό πενταετίας ἤδη, φραγμό μή ἐπιτρέποντα πλέον τήν θέση κανόνων ἐπαναστατικῶν δικαίω. Ἐξ ἄλλου, τόσο ἡ ρηθεῖσα Σ.Π. ὅσο καί ἡ ὅλη διαδικασία, πού ἀπέληξε στήν διενέργεια τοῦ δημοψηφίσματος, κεῖται ἐκτός τῶν ὀργανωτικῶν βάσεων τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Ὁλαός, προσέθεσε ὁ ὁμιλητής, δέν εἶχεν ἀποφασιστική ἐν προκειμένῳ ἁρμοδιότητα, ἀφοῦ, ἐκτός ἄλλων, εἶχεν ἐκ τῶν προτέρων διακηρυχθῆ ὅτι καί ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τοῦ ψηφίσματος, ἡ ἰδία κυβέρνηση, παραμένουσα στήν ἐξουσία, θά προέτεινε ἄλλο.

Ὁ κ. Καραμφυλλίδης

Ἐν συνεχείᾳ τόν λόγο ἔλαβε ὁ κ. Λέανδρος Καραμφυλλίδης, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τή δεύτερη, κατά τήν σειρά τοῦ ἐκθέματος, ἔνσταση, κατατεθεῖσαν ἰδίῳ ὀνόματι.

Ὁ κ. Καραμφυλλίδης στήν ἀγόρευσή του ὑπογράμμισε μεταξύ ἄλλων:

«Ἐθεώρησα ἐπιβεβλημένον καθῆκον εἰς ἐμέ, νά ἐκμεταλλευθῶ τήν δυνατότητα προσβολῆς τοῦ κύρους τοῦ δημοψηφίσματος δι' ἐνστάσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου σας. Ἡ κυβέρνησις ἐπιζητεῖ τήν σφραγῖδα τῆς νομιμότητος ἀπό τόν Ἄρειον Πάγον, πλήν ὅμως ἀπεύθει νά προεξοφλήση τήν κύρωσιν τοῦ δημοψηφίσματος μέσω τῶν στηλῶν τῆς ἐφημερίδος της «Ἠχώ τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων». Διότι ἡ κυβέρνησις θά ἐνεφανίζετο περισσότερον θαρραλέα καί εἰλικρινής ἐάν διακηρύττουσα ὅτι εἶναι δικτατορία ἀνελάμβανε ἀκεραίαν τήν εὐθύνην τῶν πράξεών της παρά νά ζητῆ τήν νομιμότητα ὑπό τοῦ δικαστηρίου σας.

Ἐθεώρησα χρέος μου νά ἀναγνώσω τάς ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου σας διά τό δημοψήφισμα τοῦ 1968. Δέν τάς ἀνεῦρον εἰς τά νομικά περιοδικά. Δέν ἐδημοσιεύθησαν χαρακτηρισθεῖσαι ὡς ὑπηρεσιακαί. Προσέφυγα εἰς τό Ἀρχεῖον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Καί ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἀπορρεῖ ἀπό τάς ἀποφάσεις σας ἐκείνας εἶναι τό δικαίωμα νά διατυπώσω τό αἴτημα τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου σας.

Θεωρῶ τήν παρουσαν συζήτησιν ὡς ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΝ καί ζητῶ τήν ἀναβολήν της διότι δέν προηγήθη εἰσηγητική ἔκθεσις καί οὕτω καθίσταται ἡ θέσις μας δυσχερεστέρα, ἐπί πλέον θεωρῶ ὡς ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΝ τήν σύντμησιν τῶν προθεσμιῶν προσβολῆς τοῦ κύρους τοῦ δημοψηφίσματος ἀπό 10 εἰς 3 ἡμέρας διότι διά μιᾶς τόσον βραχυχρονίου προθεσμίας ἐξαφανίζονται αἱ ἀντικειμενικαί προϋποθέσεις τῆς προσβολῆς δι' ἐνστάσεων.

Ἄλλην διαδικασίαν ἠλεῖτο σήμερον τό δικαστήριόν σας ἀπό ἐκείνην τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1968 καί τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1968.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Τοῦτο ἐγένετο διότι σήμερον εἶναι μικροτέρα ἡ προθεσμία.

ΚΑΡΑΜΦΥΛΛΙΔΗΣ: Ἐνίσταμαι κατά τῆς προόδου τῆς δίκης καί αἰτοῦμαι νά κηρυχθῆ ἀπαράδεκτος, ὡς ἀνώρμος ἡ συζήτησις τῆς ὑπό κρίσιν ἐνστάσεώς μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ἐπιφυλάσσεται τό δικαστήριον.

Εἰσερχόμενος στήν συνέχεια στήν ἀνάπτυξη τῆς ἐνστάσεώς του ὁ κ. Καραμφυλλίδης ὑποστήριξε:

● Χαρακτηρίζω τήν 1) 1.6.1973 Συντακτικήν Πρᾶξιν ὡς ΑΝΥΠΟΣΤΑΤΟΝ ὡς οὐδένα δικαιολογητικόν λόγον τῆς ἐμφανίσεώς της εἰς τό νομικόν προσκήνιον ἔχουσα μετά τήν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968. Ἐάν τό Κράτος δέν ἐπιθυμεῖ νά εἶναι Κράτος Αὐθαιρεσίας θά πρέπει νά αὐτοδεσμεύεται ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ νόμων.

● Ἄν ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ Α΄. Συντακτική Πρᾶξις εἶναι νόμιμος, τότε κρινομένη οὐσιαστικῶς δέν δύναται νά καλύψη τήν ὀφθαλμοφανῆ ἀντίφασιν τοῦ προοιμίου της πρός τάς λοιπάς διατάξεις της. Ἐπικαλεῖται τό προοίμιον τήν ἀνάγκην ταχείας εἰσόδου τῆς χώρας εἰς πλήρη πολιτικήν ὁμαλότητα καί ὅτι «τό ὑπερτατον συμφέρον τοῦ Ἔθνους ἐπιβάλλει ὅπως ὁ ἴδιος ὁ λαός ὡς φορεύς τῆς συντακτικῆς ἐξουσίας ἀποφασίσει διά δημοψηφίσματος περί τῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος». Ἐν συνεχείᾳ ὅμως καί ἀντ' αὐτῶν ἐγκαθιδρύεται «Πολίτευμα Προεδρικῆς Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας», κηρύσσεται προσωρινός Πρόεδρος αὐτῆς ὁ μέχρι τοτε Ἀντιδοσιλεύς - Πρωθυπουργός καί λαμβάνονται διάφορα μέτρα τά ὁποῖα ἀσφαλῶς δέν ὁδηγοῦν πρός τήν ὁμαλότητα, οὔτε τό ὑπερτατον συμφέρον τοῦ Ἔθνους ὑπηρετοῦν.

● Ἡ καθορίσασα τό περιεχόμενον τοῦ Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθ. 67) 15.6.72 Πράξις τοῦ Ὑπ. Συμβουλίου εἶναι ἄκυρος ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τήν Σ. Πράξιν καί εἰς τά ἰσχύοντα δυνάμει τῆς Συντ. Πράξεως ἄρθρα τοῦ Συντάγματος 1968.

Διοτι ἐνῶ διαφορά τῆς πολιτειακῆς μορφῆς τοῦ Πολιτεύματος ἐγκειται εἰς τό ὅτι ἐπί Βασιλευομένης Δημοκρατίας ὁ Ἀνώτατος Ἄρχων εἶναι κληρονομικός, ἐνῶ ἐπί Ἀβασιλεύτου αἱρετός, ἐν προκειμένῳ καταργεῖται μέν ὁ κληρονομικός Ἄρχων, ἀλλά διά τοῦ Ψηφίσματος δέν προτείνεται αἱρετός, ἀλλά διορίζεται!

Περαν τούτων παρεβιάσθησαν αἱ ἀρχαί τῆς ἰσότητος πολιτῶν, ἐφ' ὅσον ἀπεκλείσθη τό δικαίωμα ἑτέρας ὑποψηφιότητος, ἐφ' ὅσον δέν παρεσχέθη δυνατότης διορισμοῦ ἀντιπροσώπων τῶν ὑπέρ τοῦ "Οχι ταχθέντων, ἀλλά μονομερῶς, μονοπωλιακῆ καί πρωτοφανῆς ἐκμετάλλευσις ἐγίνε τῶν μέσων μαζικῆς ἐπικοινωνίας.

● Ἡ ἐφαρμογή τοῦ Στρατιωτικοῦ Νόμου μετά τήν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος 1968 ἤτοι μετά τήν 15)10)1968 εἶναι παράνομος καί ἀνυπόστατος συμφώνως πρός τήν ρητήν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 5 τῆς Β΄ Συντακτικῆς Πράξεως διά τῆς ὁποίας ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ὁ Νόμος καί τό ὁποῖον ὁρίζει «ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της, εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί λήγει ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ νέου Συντάγματος.

Πέραν τούτου καί ἄν δέν ἦτο παράνομος, ἦτο καί εἶναι καί ἠθικως ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιεῖται διά σκοπόν ὅλως διάφορον ἐκείνου διά τόν ὁποῖον ἐξεδόθη, ἤτοι «λόγω ἐκδήλου ἀπειλῆς τῆς δημοσίας τάξεως καί ἀσφαλείας τῆς Χώρας».

Ἀλλ' ὡς, οὐχί ἅπαξ, ἀλλά κατ' ἐπαναλῆψιν ἀπό ἐτῶν ἐτονίσθη ὑπό τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, πλήρης τάξις καί ἀσφάλεια ἐπικρατεῖ εἰς ὁλόκληρον τήν χώραν, ἤτοι ἐξέλιπεν ὁ λόγος δι' ὃν ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν.

Ἡ διατήρησις ὅθεν τούτου «ὡς ἀπειλῆς» κατά τῶν πολιτῶν συνιστᾶ κατάχρησιν ἐξουσίας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἤδη σήμερον καλεῖσθε νά ἐξηγήσετε πῶς νοεῖται ἐφαρμογή τοῦ Νόμου τούτου, οὕτινος ἡ ἰσχύς ἔπαυσεν ἀπό 15.11.1968, ὅτε ἰσχυσε τό Νέον Σύνταγμα.

Καί πῶς εἶναι δυνατόν νά υἱοθετήσετε τό ἀπαράδεκτον δι' ἐλευθέρους ἀνθρώπους. Ἐκδισμόν ὅτι ὁ Στρατιωτικός Νόμος θά παύση νά ὑφίσταται μόνον ὅταν ὁ Λαός ἐπικυρώση τό ψήφισμα;

Τέλος ὁ κ. Καραμφυλλίδης ὑπεγράμμισε: «Κανένα συναίσθημα, ξενον πρός τήν ἀγάπην, πρός την ὀλοθειαν καί τόν Νόμον δέν εἶναι δυνατον, δεν πρέπει νά ἐπηρεσση την κρισιν σας, παρά μόνον ὁ τρόπος πού ἐσκέπτετο καί ἔβρα ὁ λαμπρυνας τήν θεσιν, τήν ὁποίαν ὑμεις κατεχετε κ. Πρόεδρε, εξοχος δικαστης, Ζηλήμων, ὁ ὁποιος ὅτον ὁ Μεταξᾶς ἔστειλε τόν ὑπουργόν τῆς Δικαιοσύνης Λογοθέτην διά νά τόν βολιδοσκοπηση ποίαν γνώμην θά εἶχεν ἄν ἀνέστειλε την ἰσοδιότητα τῶν δικαστῶν, ἀπήντησεν: «Εἶπατε εἰς τόν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνησεως ὅτι ἐκεῖνος δύναται ν' ἀναστείλη τήν ἰσοδιότητα τῶν δικαστῶν, ὁ Πρόεδρος ὅμως τοῦ Ἀρείου Πάγου δέν δύναται νά παραδῆ τάς ἀρχάς του».

Ἡ ἀγόρευση τοῦ κ. Γ. Μαύρου

Ἀκολούθως ἄρχισε ἡ συζήτηση ἐπί τῆς τρίτης ἐνστάσεως, τήν ὁποία ἔχουν καταθέσει ἐκ μέρους τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Δημοκρατικῆς Νομιμότητος οἱ κ.κ. Α. Φλῶρος, Κ. Βασιλειάδης, Ν. Κυριαζίδης, Κ. Σταματελλάτος καί ἡ κ. Ἀγνή Ρουσσοπούλου.

Πρῶτος ἀνέπτυξε τήν ἔνσταση αὐτή ὁ κ. Γ. Μαῦρος, πρώην ὑπουργός τῆς Δικαιοσύνης, ὁ ὁποῖος εἶπε, μεταξύ ἄλλων:

Ἡ διαδικασία πού ἤρχισε τήν 1ην Ἰουνίου 1973 μέ τήν θειαίαν μεταβολήν τῆς μορφῆς τοῦ Πολιτεύματος καί ἡ ὁποία κατέληξεν εἰς τό δημοψήφισμα τῆς 29ης παρελθόντος Ἰουλίου, εἶναι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἄκυρος, ὡς ἀντισυνταγματική, δι' οὗς λόγους θά ἐκθέσωμεν εὐθύς ἀμέσως:

Τό ἄρθρον 2 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968 ὁρίζει ὅτι:

«Τό Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι βασιλευομένη Δημοκρατία».

Τό δέ ἄρθρον 117 τοῦ ἰδίου Συντάγματος ὁρίζει ὅτι:

«Οὐδέποτε ἀναθεωροῦνται αἱ διατάξεις αἱ καθορίζουσαι τήν μορφήν τοῦ Πολιτεύματος τῆς βασιλευομένης Δημοκρατίας».

Δέν θά ἀσχοληθῶ μέ τήν προϊστορίαν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968, οὔτε μέ τάς συνθήκας ὑπό τάς ὁποίας διεξήχθη τό κυρώσαν αὐτό δημοψήφισμα. Περιορίζομαι εἰς τό νά ὑπομνήσω ὅτι τό Δικαστήριόν σας, δικάζον ὡς Ἐκλογοδικεῖον, ἀπεφάνθη τήν 7ην Ἰουλίου 1968 μέ τήν ὑπ' ἀριθ. 512 ἀπόφασίν του ὅτι:

«Διά τοῦ δημοψηφίσματος τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1968 ἐπεκυρώθη διά πλειοψηφίας 92,1% ὑπό τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τό ὑπό τήν κρίσιν του ὑποβληθέν νέον Σύνταγμα».

Μία θεμελιώδης διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Συντάγματος, πού ἀφορᾶ τήν μορφήν τοῦ Πολιτεύματος, ἰσοβίως καί ἄλλας θεμελιώδεις διατάξεις αὐτοῦ, ὡς αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τήν διάκρισιν τῶν ἐξουσιῶν, τάς ὁποίας οὔτε ἡ παμψηφία τοῦ λαοῦ ἠδύνατο νά ἀναθεωρήση, κατήργησεν ἀπόφασις 15 πολιτῶν, τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ ἀπόφασις αὐτή ἐδημοσιεύθη ὑπό τόν τίτλον Συντακτική Πράξις εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς 1ης παρελθόντος Ἰουνίου. Βάσει αὐτῆς συνετάχθη τό σχέδιον ψηφίσματος περί τῶν τροποποιήσεων τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968, τό ὁποῖον τεθέν ὑπό τήν κρίσιν τοῦ λαοῦ κατά τό δημοψήφισμα τῆς 29ης Ἰουλίου 1973, ἐμφανίζεται ὡς κυρωθέν ὑπ' αὐτοῦ διά πλειοψηφίας 78,4%. Τήν ἀκύρωσιν αὐτοῦ τοῦ δημοψηφίσματος αἰτοῦμεθα, διότι διεξήχθη βάσει Συντακτικῆς Πράξεως ἀκύρου, ὡς ἀντισυνταγματικῆς.

Κατά τό ἄρθρον 136 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968 δέν εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ ἔκδοσις Συντακτικῶν Πράξεων, οἱουδήποτε περιεχομένου, κατά μείζονα λόγον, ἐάν ἀναφέρωνται εἰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ὡς συμβαίνει μέ τήν Συντακτικήν Πράξιν τῆς 1ης Ἰουνίου 1973, ἡ ὁποία καί τήν μορφήν τῆς βασιλευομένης Δημοκρατίας κατέλυσε καί τό θεμελιώδες δόγμα τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ἐφ' ὅσον παρέχει εἰς τό πρόσωπον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας νομοθετικάς καί ἐκτελεστικάς ἐξουσίας ἐπί θεμάτων ἐθνικῆς ἀμύνης, ἐσωτερικῆς τάξεως καί ἀσφαλείας καί ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

Τά περί νέας Ἐπαναστάσεως

Ὑπεστηρίχθη — συνέχισεν ὁ κ. Γ. Μαῦρος — ὅτι ἡ Συντακτική Πράξις εἶναι ἔγκυρος, διότι τό Σύνταγμα τοῦ 1968 δεσμεύει μέν τόν λαόν, ἀλλά δέν δεσμεύει τήν Κυβέρνησιν ποῦ τό συνέταξε. Μέ ἄλλους λόγους, ἡ Συντακτική Πράξις τῆς 1ης Ἰουνίου ἐ.ἔ. ἐξεδοθη κατόπιν νέας ἐπαναστάσεως, ἡ ὁποία ἐξερράγη τήν 1ην Ἰουνίου 1973. Τό ἀδάσιμον τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἀποδεικνύεται διά τῆς εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῆς. Καθεστώς, τό ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τήν ἐξουσίαν συνεπεῖᾳ συνταγματικῆς ἔκτροπῆς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν αὐτή εἶναι προϊόν ἐπικρατησάσης ἐπαναστάσεως ἢ πραξικοπήματος ἢ συνωμοσίας, δεσμεύεται κατ' ἐξοχήν ἀπό τούς κανόνας δικαίου, τούς ὁποίους τό ἴδιον θέτει. Ἐάν ἠθέλωμεν δεχθῆ ὅτι οἱ κανόνες πού θέτει τό καθεστώς δεσμεύουν μέν τόν λαόν, οὐχί δέ τό ἴδιον, τότε εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νά συναγάγωμεν τό συμπέρασμα ὅτι ἡ παροῦσα διαδικασία εἶναι περιττή καί τό Δικαστήριόν σας ὀφείλει νά τήν κηρύξη περαιωμένη, ὡς ἄνευ ἀντικειμένου. Ἐάν τό καθεστώς ἠδύνατο νά μεταβάλη αὐθαιρέτως ἑκάστοτε τούς ὑπ' αὐτοῦ τιθεμένους κανόνας, τί θά τό ἠμπόδιζεν, ὅπως αὐθαιρέτως κατέλυσε τό Σύνταγμα τοῦ 1968, κατά τόν αὐτόν αὐθαίρετον τρόπον νά καταλύση καί τό Σύνταγμα τοῦ 1973 καί νά ὑποβάλη ἐν συνεχείᾳ εἰς τόν λαον ψήφισμα πρός ἔγκρισιν νέας τρίτης μορφῆς Πολιτεύματος καί ἐν συνεχείᾳ τετάρτης καί οὕτω καθ' ἑξῆς;

Ποίαν ἔννοιαν θά εἶχον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, αἱ ἀποφάσεις τοῦ ὑμετέρου Δικαστηρίου; Μήπως νά δώσουν κύρος δικαστικόν εἰς τάς αὐθαιρεσίας; Μία χώρα, κύριοι δικασταί, εἰς τήν ὁποίαν οἱ κανόνες δικαίου δεσμεύουν μόνον τούς ὑπηκόους καί ὀχί τούς κυβερνῆτας, ἡ χώρα αὐτή δεχ κυβερναται, αναρχειται. Καί ὅταν ἡ αὐθαιρεσία καί ἡ ἀναρχία κρατοῦν εἰς τόν δημοσιον βίον, ὅταν δέν ὑπαρχη ἔννομος τάξις, τότε δέν εἶναι νοητή ἡ λειτουργία τῶν Δικαστηρίων.

Οὐδολως εἶναι δυνατόν νά εὐσταθηση ἡ ἀτοψις ὅτι ἡ Συντακτική Πραξις της 1ης Ἰουνίου ἐ.ἔ. εἶναι ἤτοιον νεας ἐπαναστάσεως ἤ νεου προξικοπηματος. Ἐναντίον ποίου ἐστρέφη ἡ νέα ἐπανάστασις ἤ τό νεον πραξικοπημα; Εἶναι δυνατόν νά γίνη ἐπαναστασις ὑπό τῆς κυβερνήσεως ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἰδίας; Ὑπεστηρίχθη ὅτι, ἀνεξαρτήτως τῶν Συνταγμάτων, τά ὁποῖα θέτει τό καθεστώς, ἡ χώρα εὑρίσκεται ἐν συνεχῇ ἐπαναστάσει. Ἐάν ταῦτα συνέβαινε, θά ἔπρεπε νά προσχωρήσωμεν εἰς τήν θεωριαν των αναρχικῶν, πρᾶγμα ποῦ θά εσημαινε την ἀποθέωσιν της αὐθαιρεσιας καί τήν καθιέρωσιν της ἀναρχίας.

Ἡ σημασία τῆς ὑλικῆς δυνάμεως

Δέν παραγνωρίζομεν — εἶπεν ἀκολουθως ὁ κ. Γ. Μαῦρος — τήν σημασίον τῆς ὑλικῆς δυνάμεως καί τάς ἐπιπτώσεις τῆς ὑλικῆς καί ψυχολογικῆς βίας, τῶν ὁποίων ἐμπειρίαν ἔχομεν κατα τά τελευταια ἔτη. Καθεστως, τό ὁποιον στηρίζεται εἰς τάς Ἑνόπλους Δυνάμεις, ἠμπορεί νά ἐπιβάλη εἰς τον λαόν το Σύνταγμα της ἀρεσκειας του καί νά το μεταβάλη κατα βουλησιν, ὁποτε θελει. Αὐτό βεβαίως εἶναι ἀσυμβίβαστον προς σιανθηποτε ἰδέαν ἐννόμου ταξεως. Ἀλλά εἶναι δυνατόν νά ἔχη πρακτικην εφαρμογην λογῳ της ειδικης δυναμεως, την ὁποιαν διαθέτει, ὁ δικατατωρ. Ἡ ἀσκησις παραμοίας ἐξουσίας δύναται νά χαρακτηρισθῆ με τό λοικον ρητόν «ἰδική μου εἶναι ἡ τράπουλα, ὅπως θέλω τήν λογαριάζω». Ὑπαρχει ὅμως κατι ποῦ σε καμμίαν περίπτωσιν δέν ἠμπορεί ὁ δικτατωρ νά πράξη. Δέν ἠμπορεί ἐν οὐδεμιᾳ περιπτώσει νά εἴπη εἰς τόν λαον: «Αὐτό εἶναι σήμερον τό Σύνταγμά σου. Τό ἐπιβάλλω διά της δυναμεως τῶν τεθωρακισμένων, ἐπί τῶν ὁποίων στηρίζομαι. Σέ καλῶ στήν Κυριακήν νά τό ἐπικυρώσης διά τῆς ψήφου σου». Ὅταν ὁ δικτάτωρ ζητήση τήν ψῆφον τοῦ λαοῦ διά τήν κύρωσιν ὡρισμένης πράξεώς του, εἶναι ὑποχρεωμένος νά θέση εἰς ἰσχύν ὅλας τάς γνωστάς διαδικασίας, αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπουν τόν σχηματισμόν τῆς ἐλευθέρας γνώμης τῶν πολιτῶν καί τήν ἔγκυρον καί ἀδίαστον ἐκδήλωσιν τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος.

Ἡ ρίψις εἰς τάς κάλπας ἑνός τεμαχίου χάρτου ὡρισμένων διαστάσεων καί οἱουδήποτε χρώματος, εἶναι ἡ τελευταία καί ὀλιγώτερον σημαντική πρᾶξις μιᾶς μακρᾶς διαδικασίας, κατά τήν ὁποίαν σχηματίζεται ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ.

Εἶναι γενικῶς ἀνεγνωρισμένον, κύριοι δικασταί, ὅτι ἡ δικτατορία, ὁσηδήποτε εἶναι ἡ ὑλική δύναμις, τήν ὁποίαν διαθέτει, ὑπόκειται εἰς περιορισμούς, τους ὁποίους δέν ἠμπορεῖ νά ἀγνοήση. Ὁ κορυφαῖος των πολιτειολόγων τοῦ αἰώνος Γεώργιος Γέλινεκ γράφει εἰς τήν γενικήν Πολιτειολογίαν του:

«Ἐάν δεχθῶμεν ὅτι τό Κράτος δυναται νά πράξη τό πᾶν, τότε πρέπει νά δεχθῶμεν ὅτι δύναται νά καταργήση καί τήν ἔννομον τάξιν, νά εἰσαγάγη τήν ἀναρχίαν, νά κατοστηση δηλαδη ἀδύνατον τήν ἰδίαν του πράξιν. Ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀποκλείεται, ὡς παράλογον, τότε εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νά καταλήξωμεν εἰς τό ἀδίαστον συμπερασμα ὅτι ὑφίσταται νόμιμος περιορισμός της κρατικῆς ἐξουσίας μεσα εἰς τά πλαισια της ἐννομου τάξεως. Αἱ ἐπαναστάσεις της συγχρονου ἱστορίας, συνεχίζει, ἀκομη καί κατά τήν διαρκειαν τῶν ὀξυτέρων ἀγώνων διά την κατάκτησιν της ἐξουσίας, οὐδέποτε κατηργησαν τήν ἔννομον ταξίν».

Καί ἐπικαλεῖται ἐν συνεχείᾳ τό ὑπό τοῦ Γέρινεκ λεχθέν «ὅτι δίκαιον εἶναι μόνον ἡ ἀμφίπλευρος ἰσχύς των νόμων, ἡ ὑποταγή, δηλαδή, αὐτῆς ταύτης τῆς κρατικῆς ἐξουσίας εἰς τούς ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰσθιας τεθειμένους κανόνας δικαίου».

Ἐάν τό ἴδιο τό καθεστώς — προσέθεσεν ὁ κ. Γ. Μαῦρος — δέν σέβεται τούς νόμους, τότε προσχωρεῖ εἰς τήν θεωρίαν τῶν ἀναρχικῶν, ποῦ βλέπουν εἰς τό δίκαιον τήν ἔκφρασιν ἁπλῶς τῆς δυνάμεως τοῦ ἰσχυροτέρου. Τό σημερινόν καθεστώς, κυριοι Δικασταί, οὐδέποτε διεκηρυξεν, ἐπισημως τουλάχιστον, ὅτι ἀρνεῖται τήν ἔννομον τάξιν. Διά τήν προστασίαν, ἄλλωστε, αὐτῆς, ἰσχυρίζεται ὅτι κατέλυσε τόν Ἀπρίλιον τοῦ 1967 τήν Κοινοβουλευτικήν Δημοκρατίαν. Τό γεγονός ὅτι ἐπιζητεῖ σήμερον μέ τό νομοθετικόν διάταγμα τής 12ης Ἰουνίου 1973, ποῦ θεμελιώνει τήν ἁρμοδιότητά σας, ὅπως τό ἐνεργηθέν δημοψηφισμα περιβληθῆ τό κῦρος τῆς νομιμότητος μέ τήν ἰδικήν σας ἀπόφασιν, ἀποδεικνύει ὅτι δέν τολμά νά ἀρνηθῆ τήν ἔννομον τάξιν, ἀλλα συγχρονως δεικνύει καί τό μέτρον τῆς εὐθύνης τοῦ Δικαστηρίου σας, καλουμένου νά ἀποφανθῆ ἐπί θέματος τοιαύτης σπουδαιότητας, ὅπως εἶναι ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Πολιτείας.

Τόν Σεπτέμβριον τοῦ 1968, τέσσαρα καί πλέον ἑκατομμύρια πολιτῶν, ἤτοι τά 92,1% τῶν ψηφισάντων, ἐδέχθησαν τό Πολίτευμα τῆς Βασιλευομένης Δημοκρατίας. Τήν 29ην Ἰουλίου τοῦ τρέχοντος ἔτους, τέσσαρα, περίπου, πάλιν ἑκατομμύρια πολιτῶν ἐψήφισαν ὑπέρ τῆς ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτου ἀπόψεως. Καί τα δύο δημοψηφισματα διενεργήθησαν ἀπό τήν ἰδίαν Κυβέρνησιν. Οἱ ἀριθμοί ὁμιλοῦν ἀφ' ἑαυτῶν.

Ἄν ἤθελε πρός στιγμην θεωρηθῆ ὅτι ἡ Συντακτική Πράξις τῆς 1ης Ἰουνίου εἶναι ἔγκυρος, τό πρός κύρωσιν αὐτῆς δημοψήφισμα τῆς 29ης Ἰουλίου εἶναι ἄκυρον, διότι κατά τήν διοδικασιαν τῆς διεξαγωγῆς του παρεβιάσθησαν ὅλαι σχεδόν αἱ ἀρχαί, ποῦ διακρίνουν τά δημοκρατικά πολιτεύματα ἀπό τά τυραννικά. Ὅπως εἶπον πρό ὀλίγου, ἀφ' ἧς το καθεστώς ἐζήτησε τήν γνώμην τοῦ λαοῦ ἐπί τῆς πραξεως της 1ης Ἰουλίου, ἤτο ὑποχρεωμένον νά τηρήση ὅλας τάς προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐξασφαλίζουν: α) τόν ἐλευθερον σχηματισμόν γνώμης καί β) τήν ἐλευθεραν ἐκδήλωσίν της. Αἱ προυποθέσεις αὐταί εἶναι:

α) Ἡ ἐλευθερία τοῦ συνέρχεσθαι, ποῦ ἐξασφαλίζει τό δικαίωμα τοῦ πολίτου νά μετέχη εἰς δημοσιας συζητήσεις καί ἀκροάσεις.

β) Ἡ ἐλευθερία τοῦ λογου.

γ) Ἡ ἐλευθερία τοῦ Τυπου.

δ) Ἡ ἐξασφάλισις ἀπολύτου ἰσοτητος συνθηκων, ὑπο τας ὁποιας διεξαγεται ὁ ἀγων περί την ἐπικρατησιν της μιας ἤ της ἄλλης ἀπεψεως, κσθ' ἀλλην ἔκφρασιν ἡ ἐξασφάλισις της ἰσότητος των ὁπλων.

ε) Ἡ ἀπολυτος οὐδετεροτης των ὀργανων τῆς Πολιτειας, ὡστε ἡ εκδηλωθησομενη θελησις τοῦ λαοῦ νά μη εἶναι προϊόν βίας, ἀπειλῆς, δολου ἤ ἀπάτης.

Δέν καλεῖται τό Δικαστηριόν σας — συνέχισεν ὁ ὁμιλητής — νά μας πῆ ποσα εἶναι τά ΝΑΙ καί πόσα τα ΟΧΙ, ποῦ προκύπτουν ἀπό τά πρακτικα τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν. Δι' αὐτό θά ἤρκει μία ἀθροιστική μηχανή, ἀπό αὐτός ποῦ χρησιμοποιοῦν σήμερον ὅλα τα παντοπωλεῖα καί ὄχι ἡ κρίσις Ἀνωτατου Δικαστηρίου, συνεδριάζοντος ἐν ὁλομελεία. Τό Δικαστήριόν σας καλεῖται, βεβαίως, νά ἀποφανθῆ ἐπί τοῦ ἄν τά ἐμφανιζόμενα ὡς ριφθέντα εἰς τάς κάλπας ψηφοδέλτια ἐρρίφθησαν πράγματι εἰς τάς κάλπας ὑπό τῶν ἐκλογέων. Ἀλλά πέραν αὐτοῦ, καλεῖται πρό παντός νά ἀποφανθῆ ἄν ἐκφραζουν τήν πραγματικήν θέλησιν τοῦ λαοῦ, σχηματισθεῖσαν ἐλευθέρως συμφώνως πρός τάς καθιερωμένας δημοκρατικάς διαδικασίας.

Ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσίας σας ὡς Ἐκλογοδικείου ἐδράζεται ἐπί του Συντάγματος, ἀλλά καί ἀπό αὐτό τό Ν.Δ. ὑπ' ἀριθ. 9 τῆς 12ης Ἰουνίου ἐ.ἔ., τό ὁποῖον, ἄλλωστε, καί δέν θά ἠδύνατο νά περιορίση τάς ἐξουσίας τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου σας, λειτουργοῦντος ὡς Ἐκλογοδικείου. Τό ἄρθρον 30 τοῦ Ν.Δ. ὁρίζει ὅτι τό Ἐκλογοδικεῖον δικάζει τάς ἐνστάσεις, ποῦ ἀναφέρονται εἰς «παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος» ἤ εἰς πλημμελείαν περί τήν διεξαγωγήν τῆς ψηφοφορίας. Βασική διάταξις τοῦ Ν. Δ. εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 1ου, διά τοῦ ὁποίου καλεῖται ὁ λαός νά «ἀποφανθῆ ἐλευθέρως».

Αἱ δύο αὐταί λέξεις «νά ἀποφανθῆ ἐλευθέρως» ἀποτελοῦν τό γενικώτερον πλαίσιον, ἐντός τοῦ ὁ